

**EL LLIBRE
DE LA SETMANA**

La felicitat insostenible

PERFIL

LA SEVA POPULARITAT ENTRE ELS LECTORS NO HA DEIXAT DE CRÉIXER DES QUE EL 2005 VA PUBLICAR '39+1'. DES DE LLAVORS HA PUBLICAT, ENTRE D'ALTRES, 'PETONS DE DIUMENGE' (PREMI BERTRANA) I 'L'ESTIU QUE COMENÇA' (PREMI RAMON LLULL)

PERE ANTONI PONS

En la seva última novel·la, *Un any i mig*, Sílvia Soler ressegueix les peripècies d'una família badalonina formada per un matrimoni, la Tina i el Jaume, i els seus quatre fills, que tenen entre 36 i 27 anys i són arquetípicament diferents. Soler ha construït la família protagonista amb la voluntat d'atorgar-li caràcter representatiu. La relació entre la Tina i el Jaume passa per una situació complicada perquè ella, després d'una vida professional molt activa, s'ha jubilat i no sap què fer amb els seus dies buits, i perquè ell cada cop té més ganes de tornar al seu poble natal, d'on va partir fa anys. A més, tres dels fills viuen fora perquè la crisi econòmica –i algun tomb biogràfic sobtat– els ha obligat a reinventar-se, mentre que el quart es deixa arrossegar per una apatia des preocupada i feliç. Amb aquests

materials, Soler munta una novel·la de tons suaus i amables –massa amables– sobre els incerts equilibris entre l'amor clànic i la llibertat personal, i també entre la necessitat de ser independent i la conveniència de tenir un cau comú per poder refugiar-s'hi quan vénen mal dades.

Narrada en una tercera persona omniscient que, per torns, entra –estil indirecte– a l'interior de cada un dels sis membres de la família –records, pensaments, emocions–, la novel·la es desplega com una successió de retalls de vida, marcats per les relacions paternofilials i fraternals. Tot i que el protagonisme és compartit, la Tina ocupa el centre del relat. Intervencionista i plena d'un instint protector contraproductiu, encara tracta els fills –i els dispensa i els exigeix unes formes d'amor i d'atenció– com si fossin petits. El marit, el Jaume, és el personatge més desdibuixat de tots, i sembla que només hi sigui com a pedra de toc per als dilemes i neguits de la seva esposa. Per la seva banda, els fills són tan diferents, i alhora tan complementaris, com les peces d'un trencaclosques. El seu arquetipisme és subratllat pel sobrenom literari que els identifica: el Martí, que viu a Mont-real, és lliure i aventurer com el Simbad; la Berta viu a París, i és “somiadora” i “maternal” com la Wendy; “feréstega” i solitària, la Cèlia, que resideix a Mallorca, és com el Mowgli, i el Roger, irresponsable i jovial, és com el Huck Finn.

El propòsit de la novel·la és dibuixar una visió de la família com la brúixola que t'orienta enmig dels embats de la vida. O “com l'equilibri damunt la cresta de l'onada”, tal com diu l'autora. El problema és que les onades, aquí, són molt manses, i costa molt d'enfilar-s'hi. Més enllà

UN ANY I MIG
SÍLVIA SOLER
COLUMNA
351 PÀG. / 20,50 €

d'alguna discussió o tibantor puntual, les relacions familiars descrites a *Un any i mig* són, invariablement, cordials i afectuoses: no hi ha conflicte generacional, sinó actituds vitals contrastades; més que enfrontaments, hi ha friccions, i, en comptes de drames, hi ha desacords i malentesos, els quals, tanmateix, de seguida es resolen en un desenllaç dolç i positiu. Aquesta textura globalment plàcida és un llast per al conjunt de la novel·la, que acaba resultant flonja i estàtica.

El primer deure d'un novel·lista és problematitzar la vida dels seus personatges, i no perquè la felicitat no sigui un bon material literari, sinó perquè la cara lluminosa de la vida i del món només brilla si té una cara fosca que l'inquieta i l'amenaça. En aquest sentit, és significatiu que la majoria dels problemes que han de superar els protagonistes els hagin succeït abans de començar la història, i que, al llarg de les 351 pàgines que dura la novel·la, no tinguin gairebé cap dificultat per obtenir el que desitgen: ser mare, conèixer una dona meravellosa i enamorar-se'n o bé reunir tota la família en una festa a “la casa dels avantpassats”.

Escrita amb una prosa correcta però massa cotonosa, i amb un argument sense rugositats, sorpreses o esclafits que el tensionin, *Un any i mig* es proposa un objectiu impossible: narrar la felicitat des de la felicitat. Aquí convé recordar que les obres narratives més existencialment euforitzants –*A dos metres sota terra* i *El cor del senglar*, per posar dos exemples antagònics–, aquelles que més ens reconcilien amb la vida, solen tenir un component tràgic estructural i estan plenes d'escenes d'una tristesa gairebé intolerable. ♦♦

“EL PROPÒSIT DE LA NOVEL·LA DE SOLER ÉS DIBUIXAR UNA VISIÓ DE LA FAMÍLIA COM LA BRÚIXOLA QUE T'ORIENTA ENMIG DELS EMBATS DE LA VIDA”

FRANCESC MELCION

Amor i autoajuda a la sueca

DAMIÀ ALOU

Pel que llegim a la contracoberta d'*Apropiació indeguda*, la novel·la ha guanyat els premis Svenska Dagbladet i

August a la millor obra de ficció sueca, s'ha convertit en un fenomen de vendes a Suècia i ha fet de “l'amor un inesperat tema de debat”.

La seva autora, Lena Andersson, escriu crítica literària al diari *Svenska Dagbladet* (sí, el del premi) i articles d'anàlisi política de gran èxit a la premsa, i és una prolífica autora de novel·les, assaigs i obres de teatre. I com aborda aquest llibre el tema de l'amor? Vegem: l'Ester Nilsson, poeta i assagista de 31 anys, rep l'encàrrec de pronunciar una conferència

sobre Hugo Rask, un Artista Total que treballa imatges amb moviment i text, i que “reflexionava sobre la responsabilitat i la solidaritat”. El dia de la conferència es coneixen, i, naturalment, ella queda fascinada per la personalitat del Gran Home, que deixa entreveure cert interès per la seva persona, però sense entusiasme. Però a ella la “passió l'accelerava per dins”. “Els motors de combustió interna tenien tots els cilindres en marxa”.

Es veuen, parlen de temes profunds: *L'home revoltat* de Camus, per exemple, i ella confessa que ha de lle-

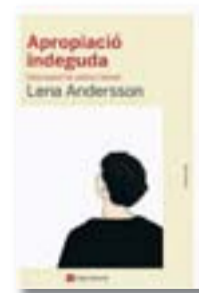

gir cada frase dues vegades per entendre el llibre. Segueixen veient-se, però la cosa no acaba de prosperar. “No podien passar-se la vida de bar en bar, mirant-se als ulls i xerrant. Algun dia haurien de mirar la tele plegats!” Una aspiració, tothom hi deu estar d'acord, molt noble.

En fi, que al final es produeix “la unió carnal”, tal com diu l'autora, la qual cosa, com podem imaginar, deixa molt trabsalsada l'Ester.

El perill de la unió

A partir d'aquí ens trobem amb la clàssica relació entre una dona in-

APROPIACIÓ INDEGUDA
LENA ANDERSSON
ANGLE/
ALFAGUARA
TRAD. CAROLINA MORENO TENA
174 PÀG. / 17,90 €

tel·lectualoide i un Gran Home, que, com que ja té unes quantes papallones que l'envolten, tampoc en necessita més. I a partir de la “unió carnal” de la p. 58 fins al final, quan ell ja li ha explicat en prosa i en vers que allò no anirà a més (“Exigir a una persona amb qui has tingut contacte físic que des d'aquell moment ho deixi tot es diu tirania”), i ella accepta que no hi ha res a rascar (“L'esperança és cruel perquè t'encadena i t'enreda”), ens trobem amb cent pàgines de diàlegs ridículs, de prosa d'autoajuda, de buides pretensions, amb un escarni d'argument previsible des de la primera pàgina, elements que es combinen sàviament per acabar conformant una autèntica ofensa a la intel·ligència i a la literatura. ♦♦